

Εισόδια: Η Παναγία εγκαινιάζει την ιερά ησυχία

/ Πεμπτουσία

ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (1988)

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο οποίος εκτός των άλλων είναι και θεομητορικός θεολόγος, στην γνωστή ομιλία του εις τα Εισόδια της Θεοτόκου αναφέρει, ότι η Παναγία μας εισελθούσα εις τα Άγια των Αγίων πρώτη αυτή στον κόσμο εγκαινίασε την οδό της νήψεως, της αναβάσεως του νού εις τον Θεόν και της ενώσεως του νού του ανθρώπου με τον Θεόν, την ησυχαστική δηλαδή οδό θεώσεως του ανθρώπου. Έτσι, για όσους εφίενται της μυστικής και ησυχαστικής ανόδου προς τον Θεόν και της μυστικής θεωρίας και γνώσεως του Θεού, η Παναγία μας είναι το πρότυπο και η οδός. Δεν είναι μόνον οδός και πρότυπο για τους εν τω κόσμῳ βιούντας, για τους εν παρθενίᾳ και σεμνώ γάμω, για τις μητέρες, αλλά είναι πρότυπο και για τους ιερώς ησυχάζοντας.

Επειδή λοιπόν Εκείνη εγκαινίασε τον τρόπο αυτό της θεώσεως, την ιερά ησυχία, γι' αυτό και εμείς ιδιαιτέρως ενατενίζομε προς την παναγία μορφή της και το πανάγιο πρόσωπό της και θερμώς την παρακαλούμε και την ικετεύομε να μας βοηθήσῃ και μας, πρώτα να ποθήσωμε αυτό που για κάθε Μοναχό είναι το ακρότατο εφετό. Τί περισσότερο να ποθήσῃ ένας Μοναχός από την εν ησυχίᾳ θεωρία του Θεού; Από την συγκέντρωσι του νού και την συνεχή ενατένισι του νού προς τον Θεόν, την μνήμη του Θεού; Τί περισσότερο να ποθήσῃ ένας Μοναχός από την νήψι, την συνεχή ανάτασι προς τον Θεό και την πνευματική εγρήγορσι και αγρυπνία;

Ευλογημένοι οι Μοναχοί και οι Χριστιανοί, οι οποίοι ποθούν την νήψι και έχουν συνειδητοποιήσει τι μεγάλη σημασία και αξία έχει η νήψις για τον άνθρωπο. Ευλογημένοι οι Μοναχοί και οι λαϊκοί Χριστιανοί, οι οποίοι αγωνιζόμενοι για την νήψι έχουν κάνει αυτό που λέει ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος· έχουν βρει τον πολύτιμο μαργαρίτη και γι' αυτό προσέχουν την αργολογία, την κατάκρισι, τον σκοτισμό

του νού, και είναι αυτοί περί των οποίων λέγει ο θείος Απόστολος, ότι όντως «εξαγοράζονται τον καιρόν αυτών, ότι αι ημέραι πονηραί είσιν»[1].

Ο Μοναχός, ο οποίος έχει τον νού του στον Θεό, έχει την ευλογημένη νήψι, έχει την προσοχή να μή φεύγη ο νούς του από τον Θεό – εί δυνατόν κάθε δευτερόλεπτο — αυτός ο Μοναχός έχει βρει τον πολύτιμο μαργαρίτη και εχει καταλάβει πόσο μεγάλη ευλογία είναι αυτή η κατάστασις της μοναχικής ζωής και αυτός, όπως είπα, εξαγοράζεται τον καιρόν. Διότι άμα δεν γίνεται αυτό, άμα δεν υπάρχη αυτός ο πόθος και αυτός ο αγώνας, δεν εξαγοραζόμεθα τον καιρόν. Και περνούν οι ημερες και οι ώρες και οι μήνες και τα χρόνια και οι εορτές και οι νηστείες, και μας διαφεύγει αυτό που είναι το πολυτιμότερο και αυτό για το οποίο εξήλθαμε στην ευλογημένη έρημο.

Γι' αυτό, πατέρες, σας παρακαλώ θερμώς -το καλεί η ημέρα· το καλεί η Κυρία Θεοτόκος, η Διδάσκαλός μας και Προστάτις μας και Έφορός μας και Ήγούμενη μας και πνευματική μας Μητέρα- να αγωνισθούμε όλοι στο αγώνισμα της νήψεως. Για να μετανοήσωμε πρώτον, διότι πολύς χρόνος της ζωής μας πέρασε, χωρίς να έχωμε τον νού μας στον Θεό, χωρίς να έχωμε την μνήμη του Θεού, αλλά με λογισμούς άσκοπους και ανωφελείς, με περιηγήσεις του νού εδώ και εκεί, με αργολογίες και άλλα πράγματα μη πρέποντα στον θεοειδή νού του ανθρώπου, και να συνειδητοποιήσουμε πόσα χρόνια χάσαμε στην ζωή μας, που θα έπρεπε να τα είχαμε κερδίση και θα έπρεπε να τα είχαμε αξιοποιήση έχοντες την μνήμη του Θεού. Ας τα πούμε τώρα στον εαυτό μας, για να μή τα πούμε στο τέλος της ζωής μας, τότε που δεν θα μπορή να γίνη απανόρθωσις. Τώρα μπορεί να γίνη επανόρθωσις· υπάρχει καιρός μετανοίας για όλους μας, και για μένα που σας τα λέγω αυτά και για σας που με ακούτε. Ο Θεός το ζητάει και η Παναγία το ζητάει, και από σας και από εμένα. Μας το ζητάει τώρα· θα μας το ζητήση και την ώρα της κρίσεως.

Λοιπόν, πατέρες, ζητούμε την βοήθεια της Παναγίας, την χάρι της και την ευλογία της, από σήμερα πάλι βάζοντες αρχήν μετανοίας, για να επιποθήσωμε και αγωνισθούμε περισσότερο για την ευλογημένη νήψι. Και μακάρι όλος ο αγώνας που έχετε κάνει όλοι μέχρι σήμερα για την υπακοή, για την κάθαρσι της καρδιάς από τα πάθη, για την αγάπη προς τον Θεό και προς τον άνθρωπο και προς τους αδελφούς, μακάρι όλος αυτός ο αγώνας που έχετε κάνει να είναι προετοιμασία, για να προχωρήσωμε στο δεύτερο και πιο ουσιαστικό στάδιο της μοναχικής μας ζωής, που είναι το στάδιο της νήψεως, της ιεράς ησυχίας, στην οποία η Κυρία Θεοτόκος είναι οδηγός μας.

1. Πρβλ. Εφεσ. ε' 16.